

Pravosodni sistemi v državah članicah - Latvija



To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.
Opozarjamo, da so že na voljo naslednje jezikovne različice: [lv](#).

Ta del vsebuje pregled sodnega sistema v Latviji.

Organizacija pravosodja – pravosodni sistemi

Poleg zakonodajne in izvršilne veje oblasti ima Latvija neodvisno sodstvo s tristopenjskim sodnim sistemom. Ustava določa, da sodno oblast izvajajo okrožna in mestna sodišča, regionalna sodišča, vrhovno sodišče in ustavno sodišče, v času vojne ali izrednih razmer pa tudi vojaška sodišča.

Upravljanje sodišč

 [Zakon o sodstvu](#) določa **ministrstvo za pravosodje** kot glavni državni organ za upravljanje sodišč.

Ministrstvo za pravosodje:

1. lahko izda interne predpise za organizacijo upravnega dela okrožnih in mestnih sodišč, regionalnih sodišč ter zemljiškoknjižnih uradov;
2. lahko zahteva, da mu okrožna in mestna sodišča, regionalna sodišča ter zemljiškoknjižni uradi predložijo informacije, ki jih potrebuje za opravljanje nalog, določenih z zakoni in drugimi predpisi;
3. je odgovorno za institucionalno upravljanje okrožnih in mestnih sodišč, regionalnih sodišč ter zemljiškoknjižnih uradov;
4. izvaja inšpekcijske preglede na okrožnih in mestnih sodiščih, regionalnih sodiščih ter zemljiškoknjižnih uradih.

Sodna uprava (*Tiesu administrācija*) organizira in zagotavlja izvajanje upravnega dela okrožnih in mestnih sodišč, regionalnih sodišč ter zemljiškoknjižnih uradov. Deluje pod vodstvom ministra za pravosodje, ki deluje v okviru ministrstva za pravosodje.

Vrhovno sodišče (*Augstākā tiesa*) nima upravnih povezav z okrožnimi in mestnimi sodišči ali regionalnimi sodišči. Delo na vrhovnem sodišču organizira predsednik vrhovnega sodišča. Vrhovno sodišče ima ločen oddelek za opravljanje upravnih nalog, tj. upravo vrhovnega sodišča (*Augstākās tiesas Administrācija*).

Sodni svet (*Tieslietu padome*) je kolegijski organ, ki sodeluje pri oblikovanju politike in strategije sodnega sistema ter izboljševanju organizacije dela sodnega sistema.

Vrste sodišč: kratek opis in hierarhija

Redna sodišča: sodišča prve stopnje in pritožbena sodišča

Okrožna in mestna sodišča (*rajonu (pilsētu) tiesas*) so sodišča prve stopnje za civilne, kazenske in upravne zadeve. Strukturne enote okrožnega ali mestnega sodišča, tj. sodne stavbe, so lahko v različnih krajih na območju zadevnega okrožja ali mesta. Okrožna ali mestna sodišča imajo lahko **zemljiškoknjižni urad**. Zemljiškoknjižni urad upravlja zemljiške knjige (v katere se vpisujejo nepremičnine in z njimi povezane pravice) ter obravnava zahtevke za izvršbo nespornih zahtevkov, naloge za izterjavo denarnih terjatev in odobritve izjav o dražbi.

Regionalna sodišča (*apgabaltiesas*) kot pritožbena sodišča obravnavajo civilne, kazenske in upravne zadeve v senatu treh sodnikov regionalnega sodišča. Strukturne enote regionalnega sodišča, tj. sodne stavbe, so lahko v različnih krajih na območju pristojnosti zadevnega regionalnega sodišča.

V skladu z [zakonom o sodstvu](#) lahko v času vojne ali izrednih razmer delujejo **vojaška sodišča**. [Zakon o vojaških sodiščih](#) določa, da odredbo o začetku delovanja vojaških sodišč izda minister za pravosodje. Na tej podlagi začnejo delovati eno ali več vojaških sodišč prve stopnje in pritožbeno vojaško sodišče.

Vrhovno sodišče

Vrhovno sodišče (*Augstākā tiesa*) sestavljajo senat, ki je sestavljen iz treh oddelkov (*departamenti*) (civilne zadeve, kazenske zadeve in upravne zadeve), in dve zbornici (*palātas*) (civilne zadeve in kazenske zadeve). Vrhovno sodišče je pritožbeno sodišče glede pravnih vprašanj, tj. kasacijsko sodišče (*kasācijas instance*), če zakon ne določa drugače. Vrhovno sodišče je do 31. decembra 2014 imelo dve zbornici (za civilne zadeve in kazenske zadeve), od 1. januarja 2015 do 31. decembra 2016 pa ima samo zbornico za civilne zadeve.

Plenum (*plēnums*) je skupščina sodnikov vrhovnega sodišča. Razpravlja o tekočih vprašanjih v zvezi z razlago pravnih določb. Plenum prav tako izvoli člane disciplinskega sodišča (*Disciplinārtiesa*). Disciplinsko sodišče sestavlja šest sodnikov z oddelkov vrhovnega sodišča. Disciplinsko sodišče se skliče za preverjanje zakonitosti odločb sodne disciplinske komisije (*Tiesnešu disciplinārkolēģija*). Za zagotovitev enotne uporabe prava lahko tekoča vprašanja v zvezi z razlago pravnih določb obravnava ne le plenum vrhovnega sodišča, temveč tudi zadevna zbornica ali oddelek v polni sestavi.

Ustavno sodišče (*Satversmes tiesa*) je neodvisen sodni organ, ki v okviru svojih pristojnosti, določenih v ustavi in zakonu o ustavnem sodišču, odloča o skladnosti zakonov in drugih pravnih aktov z ustavo. Obravnava tudi druge zadeve, določene v zakonu o ustavnem sodišču.

Pravne zbirke podatkov

Latvija ima naslednje pravne zbirke podatkov:

1. spletišče ministrstva za pravosodje, ki vsebuje informacije o sodnem sistemu in osebah, ki delujejo v njem (zapriseženih notarjih in zapriseženih sodnih izvršiteljih), ter povezave na druge spletne strani v zvezi s sodnim sistemom;
2. latvijski nacionalni portal [Latvija.lv](#).

Portal „latvija.lv“ zagotavlja dostop do spletnih virov državnih organov in organov lokalne samouprave. Informacije so razvrščene po posameznih temah.

Oddelek portala z naslovom „e-storitve“ (*E-pakalpojumi*) omogoča dostop do e-storitev, ki se zagotavljajo na splošno z uporabo namenske centralizirane infrastrukture. Ta oddelek portala vsebuje virtualni delovni prostor, kjer lahko uporabniki zahtevajo in prejemajo e-storitve državnih organov in organov lokalne samouprave, sledijo procesu izvajanja teh storitev in prejemajo informacije o rezultatih.

Oddelek za iskanje storitev („Katalog storitev“, *Pakalpojumu katalogs*) je centralizirana točka dostopa do storitev državnih organov in organov lokalne samouprave. „Katalog storitev“ nudi bistvene informacije o storitvah državnih organov in organov lokalne samouprave, pogojih za zahtevanje in prejemanje teh storitev ter stroških teh storitev in opise storitev. Opisi spletnih storitev vsebujejo povezavo do ustreznega vira (informacije, spletna stran, neposredna povezava ali e-storitev). Uporabniki lahko do informacij dostopajo bodisi prek kataloga, ki je razdeljen na oddelke, ki ustrezajo različnim življenjskim situacijam, bodisi z uporabo funkcij iskanja na portalu. Vsebinsko centraliziranega kataloga urejajo organi, ki zagotavljajo storitve.

Cilj latvijskega nacionalnega portala [Latvija.lv](#) je omogočiti latvijskim in tujim državljanom dostop do spletnih virov latvijskih državnih organov in organov lokalne samouprave ter delovati kot centralizirana točka dostopa do e-storitev, ki jih zagotavljajo različne institucije.

Dostop do portala je **brezplačen**.

Povezave

[Portal nacionalnih sodišč](#), [vrhovno sodišče](#), [ustavno sodišče](#), [sodna uprava](#), ministrstvo za pravosodje

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 04/01/2016